

Setmana Santa

Olesa de Montserrat

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Plaça Nova, s/n
Emplaçament Església parroquial
Alçada: 123

Coordenades:

Latitud: 41.54553
Longitud: 1.89348
UTM Est (X): 407711
UTM Nord (Y): 4599910

Classificació

Número de fitxa 08147 - 66
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Manifestació festiva
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVII-XXI
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Religios
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Santa Maria d'Olesa](#)

Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dl., 14/11/2011 - 01:00

Descripció

A principis de segle XX els actes tradicionals de la Setmana Santa a Olesa eren els següents: el dimecres sant els veïns de cada barriada portaven el seu respectiu misteri, els grillats, atxes, ciris i altres ornaments per realitzar el pas. Les barriades exposaven els seus misteris en els patis de cases particulars, i l'assistència del poble els dies en què estaven exposats era molt gran. Cap al tard es passava el rosari a totes les cases on hi havia un misteri, i era tradicional en algunes cases fer-lo cantant.

El dijous sant es celebrava missa a la tarda. La processó sortia de l'església i continuava per l'antiga Plaça de la Cendra, carrer de Dalt, Coscoll, plaça Constitució, carrer de l'Església, Riera, carrer de la Senyora, Ampla, Creu Real, Santa Oliva, Hospital, plaça de la Cendra i novament l'església. L'ordre de la processó era el següent: a la capçalera hi anaven els gonfanons de la Passió, seguien el Misteri de l'Açotament, Ecce Homo, Carrer de l'Amargura, la Creu amb els impropis de la Passió, el Sant Crist de la Parròquia amb el Cos dels Portants revestits amb vesta, el Davallament de la Creu, el Sant Sepulcre, la Dolorosa amb els seus congregants i, al final, les autoritats de la vila i el rector. El divendres sant es feia missa a la tarda, i el dissabte era un dia de dol total, sense missa.

A la dècada de 1960 la tradició de la processó es va perdre i, més endavant, des de mitjan 1990, s'ha tornat a recuperar en la forma d'una Ruta dels Misteris, per bé que les imatges no són les originàries, que van ser destruïdes durant la Guerra Civil. Actualment l'associació Col·lectiu de Misteris d'Olesa és la que organitza aquesta ruta, fomada per 11 punts, cadascun amb un misteri, els quals se situen en cases particulars i també a l'església parroquial, amb la seva ornamentació floral i els típics grillats (plantes germinades). Actualment els misteris són fixos i és la gent qui fa el recorregut per visitar-los durant el dijous i divendres sant. Els misteris són els següents: Jesús prega a l'Hort de les Oliveres (del veïnat de Santa Oliva), el Bes de Judes (del veïnat de l'Hospital), la Flagel·lació (del veïnat del carrer Creu Real, a cal Puigjaner), l'Ecce Homo (del veïnat del carrer de l'Església, a ca l'Escossi), el Camí del Calvari (del veïnat del carrer Ample, a cal Pel·la), el Sant Crist de l'Agonia (del veïnat de Sant Bernat), el Sant Crist (de la parròquia de Santa Maria), la Soledat de Maria al peu de la Creu (del veïnat del carrer Argelines, a cal Pomés), la Pietat (del veïnat de can Carreres), el Sant Sepulcre (del veïnat del carrer del Forn) i la Mare de Déu dels Dolors (de la parròquia de Santa Maria). Al voltant dels dies de Setmana Santa l'associació programa també altres actes, com ara expocions, concerts, una missa amb tots els misteris o una processó laica, amb tres Misteris (el de la Pietat, el de la Soledat i el Crist de l'Agonia) que fan un recorregut fins als seus llocs. Tots els Misteris tenen la seva pregària, amb concerts o cants.

Història

La tradició dels monuments de Setmana Santa, els popularment anomenats misteris, ja es documenta a Olesa a partir de la darrereria del segle XVII i al llarg del XVIII, tot i que el seu origen és probable que sigui anterior. Devia sorgir de les imatges que tenien les diferents congregacions, i posteriorment es va estendre a les barriades. Aquesta tradició va tenir el seu gran desenvolupament durant l'època barroca, amb la fundació el 1694 de la Congregació dels Dolors que, al llarg del segle XVIII, es va fer càrrec de l'antiga confraria del Sant Crist, aleshores en franca decadència. Des de 1601 existia també la Confraria de la Puríssima Sang, amb la qual suposadament s'identifica l'origen de la representació teatral de la Passió d'Olesa. La Congregació dels Dolors era la més popular. Els seus confreres acostumaven a sortir en la processó de dijous sant vestits amb la cucurulla negra o amb el cor de les set espases al pit. Algunes de les talles més interessants que s'utilitzaven en la processó foren esculpides en època barroca tardana, tot i que alguna era anterior (dels segles XV i XVI) i d'altres es van confeccionar al segle XIX. A cavall dels segles XIX i XX els misteris tingueren una nova revifalla; es restauraren algunes de les talles i d'altres es substituïren per talles noves. Però tot aquest conjunt va ser destruït en el transcurs de la Guerra Civil de 1936. És possible que algun dels misteris es conservés i hagués anat a parar al museu diocesà de Barcelona, però se n'ha perdut la pista. Posteriorment, a la dècada de 1940 es van construir uns nous misteris. La processó va deixar de fer-se a la dècada de 1960 i pels volts de 1995 el rector de la parròquia i Mariano Segura van tornar a

impulsar la celebració dels misteris. Des d'aleshores se n'encarrega l'associació Col·lectiu Misteris d'Olesa. Actualment existeix també la confraria del Sant Crist, successora de la confraria dels Dolors, que s'encarrega de la cerimònia al voltant d'aquest misteri.

Bibliografia

- AADD. (1996). "Setmana Santa a Olesa de Montserrat", Centre Muntanyenc i de Recerques Olesà, butlletí mensual, núm. 59 (abril), p. 163-171
- CASAJOANA, Ramon (1931). "Notes històriques sobre l'antiga i floreixent comunitat de preveres de la vila d'Olesa de Montserrat", a Vida olesana, núm. 83, p. 58-59.
- Col·lectiu Misteris d'Olesa. Setmana Santa. Olesa de Montserrat. Parròquia de Santa Maria; Col·lectiu Misteris d'Olesa; Ajuntament d'Olesa de Montserrat.
- MARTÍNEZ NOGAREDA, E (2000). L'Abans. Olesa de Montserrat. Recull gràfic. 1875-1965. Ed. Efadós, p. 571-582
- SAUMELL OLIVERAS, Joan i altres (1981) Olesa aimada Unió Excursionista de Catalunya (Olesa), p. 167-172

